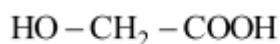
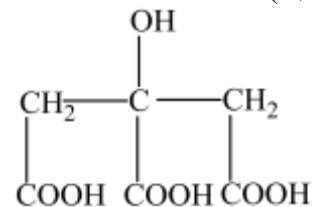

Заняття 3,4 Гетерофункціональні сполуки. Гідрокси-, кето-кислоти та ароматичні гідроксикислоти

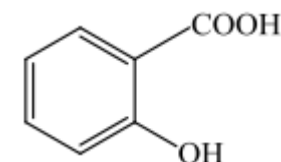
Основні представники гідроксикислот:

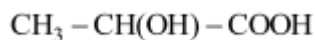
Гліколева кислота (гідроксиетанова кислота)

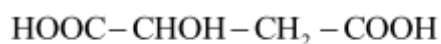
Лимонна кислота

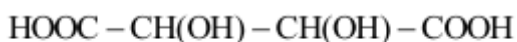
саліцилова кислота

молочна кислота (2-гідроксипропанова кислота)

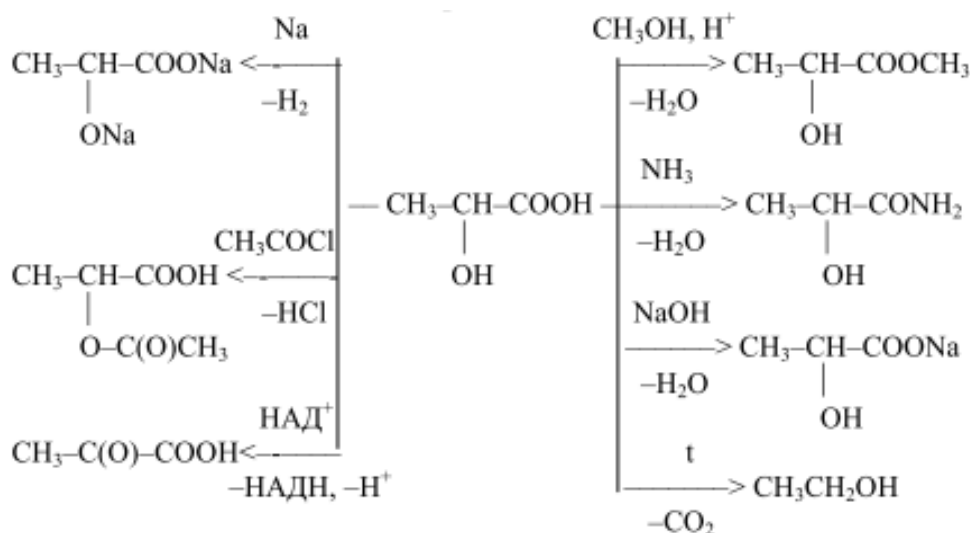

яблучна кислота
(2-гідроксибутандіова кислота)

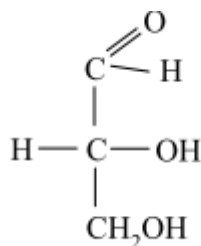
Винна кислота (2,3-дигідроксибутандіова кислота)

Основні хімічні реакції гідроксикислот:

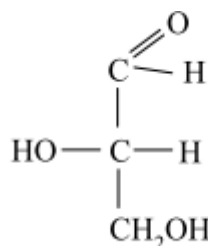

Оптична ізомерія гідроксикислот:

У стереохімії розрізняють поняття абсолютної конфігурації, тобто дійсного розміщення лігандів в оптично активному стерео-ізомері, і відносної конфігурації, в якій розміщення лігандів порівнюють із стандартним. За стандарт було взято (+)-гліцериновий альдегід, якому довільно була приписана конфігурація D – гідроксигрупа розміщена з правого боку. Відповідно, лівообертаючий гліцериновий альдегід позначили буквою L.

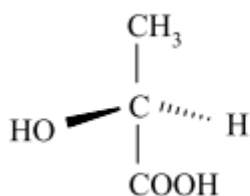

D-гліцериновий альдегід

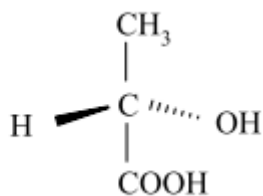

L-гліцериновий альдегід

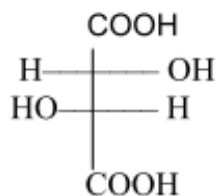
Оптично активні речовини, що були добуті з (+)D-гліцеринового альдегіду, були віднесені до D-ряду незалежно від знаку обертання площини поляризації світла. Тому лівообертаюча (-)-молочна кислота належить до D-ряду:

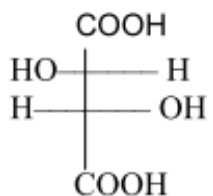
L-молочна кислота

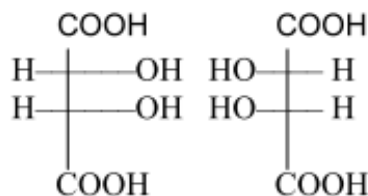
D-молочна кислота

D-(+)-винна кислота

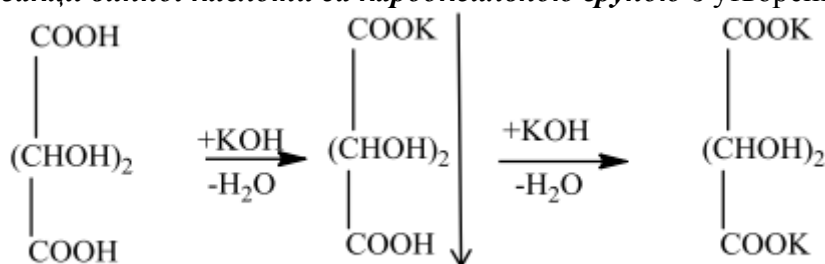
L-(-)-винна кислота

Мезовинна кислота

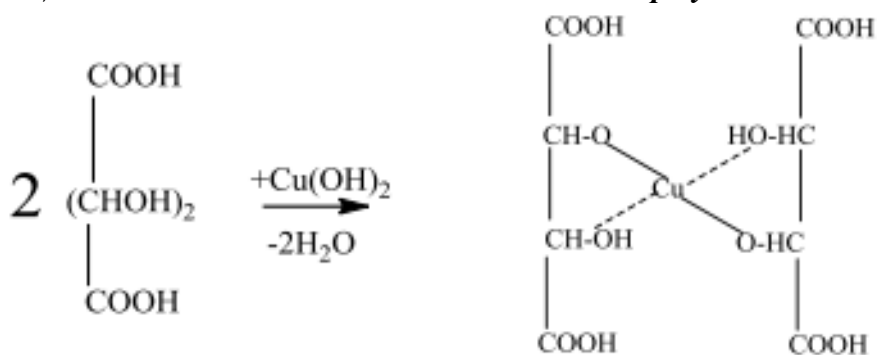
Якісні реакції гідроксикислот

Реакції винної кислоти за карбоксильною групою з утворенням солей - тартратів:

Калію гідротартрат (винний камінь)

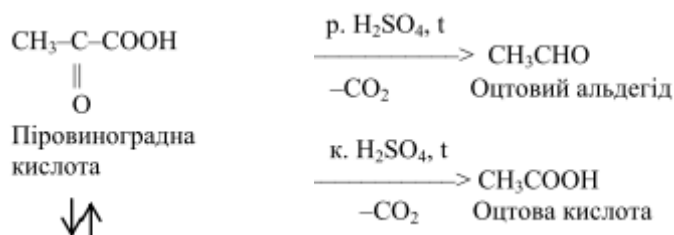
Реакція винної кислоти як багатоатомного спирту:

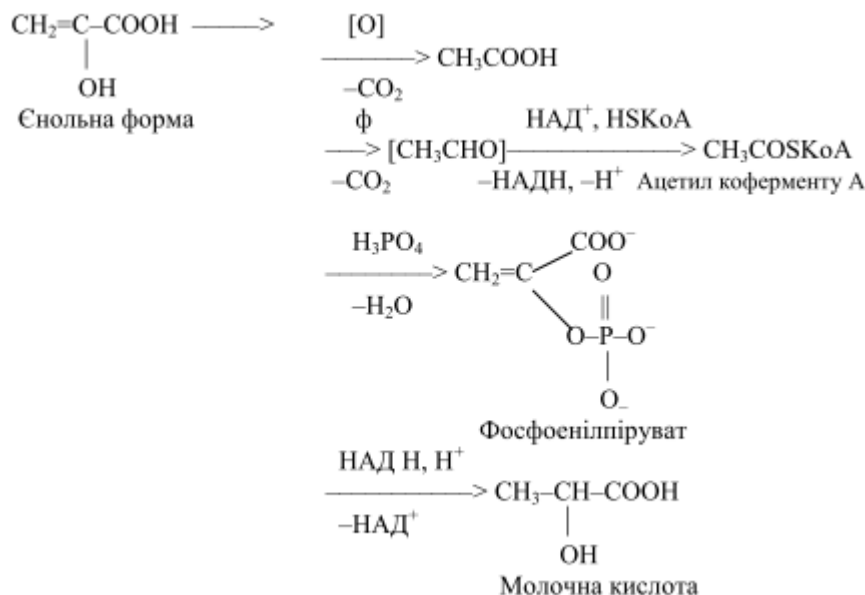
Волошково-синій колір

Оксикислоти – мають дві функціональні групи – карбонільну та карбоксильну

Хімічні реакції за кето-формою оксикислот

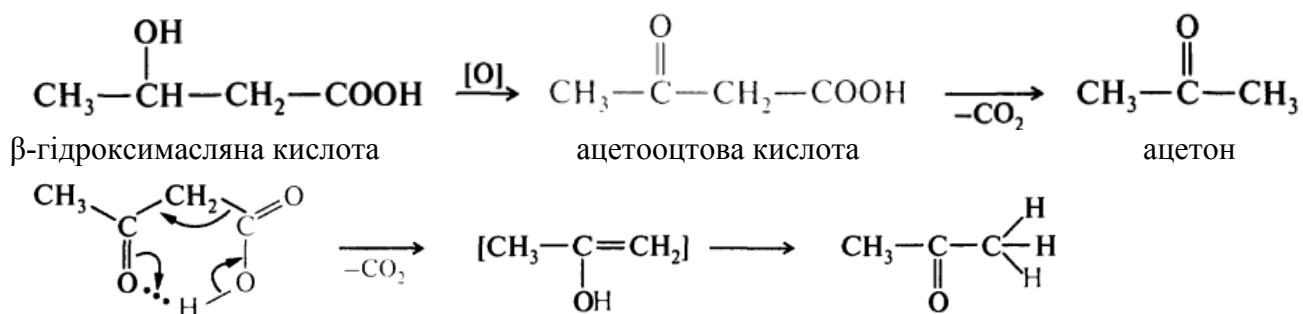

Реакції за єнольною формою оксикислот

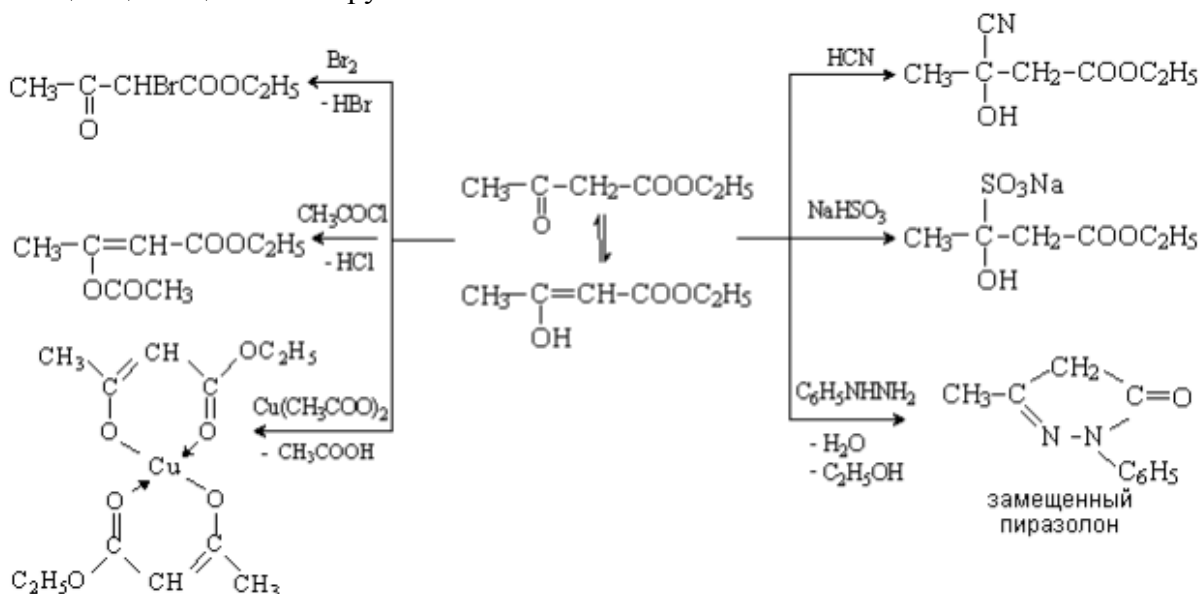
Ацетооцтова кислота утворюється *in vivo* в процесі метаболізму вищих жирних кислот. Як продукт окиснення β -гідроксималярної кислоти разом з продуктами її перетворення накопичується у хворих на цукровий діабет.

Утворення ацетонових тіл в організмі:

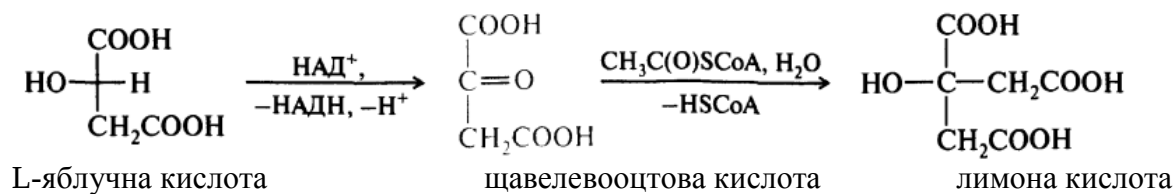

Похідне ацетооцтової кислоти – ацетооцтовий етер – суміш кето- (92,5 %) і енольної форм (7,5%)

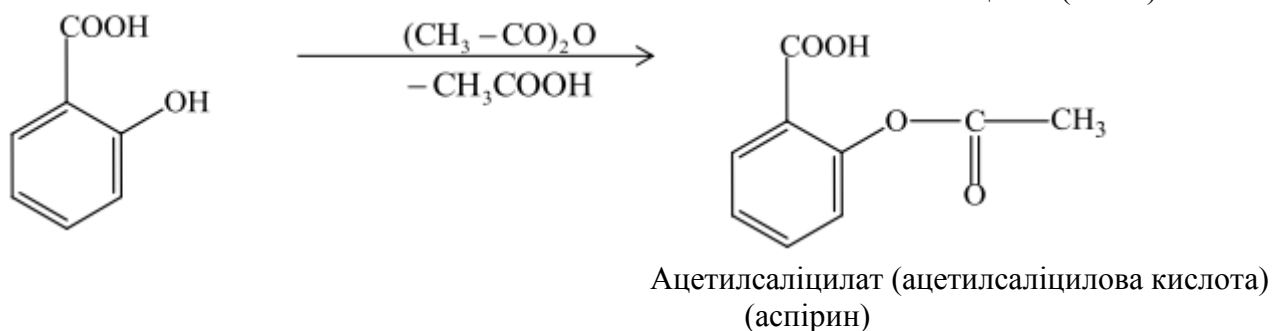
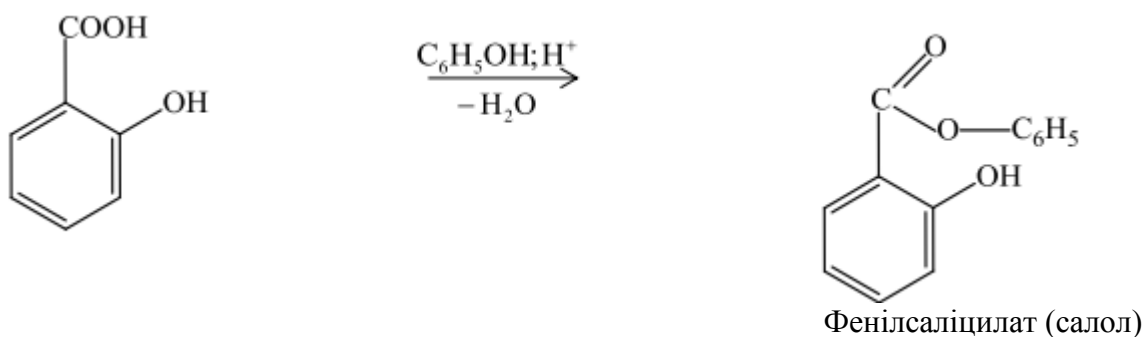
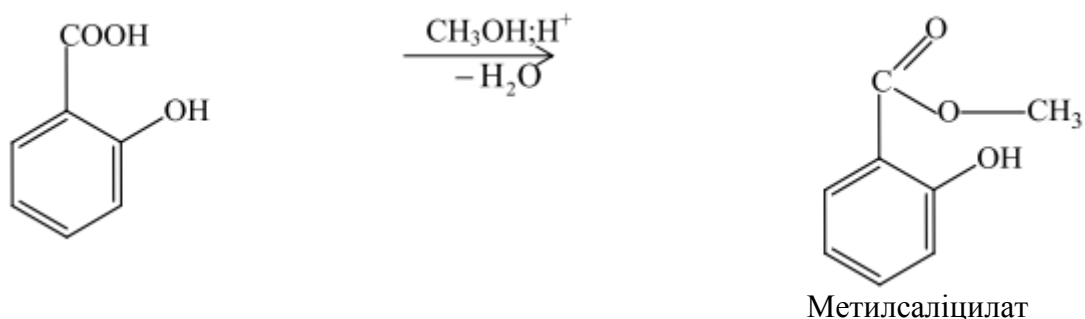
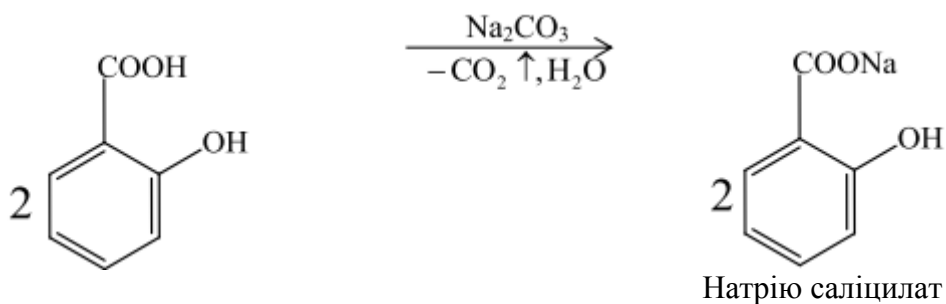
Реакції ацетооцтового етеру:

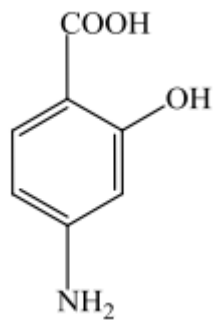
Щавелевооцтова кислота утворюється при окисненні яблучної кислоти в циклі трикарбонових кислот:

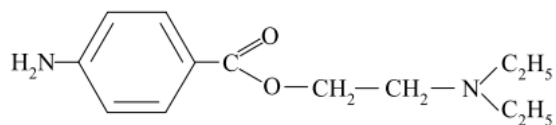
Хімічні властивості ароматичних гідроксикислот:

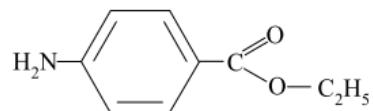
Важливим похідним є ПАСК п-аміносаліцилова кислота (протитуберкульозний засіб)

Якісна реакція для похідних саліцилової кислоти – взаємодія з FeCl_3 (реакція гідроксогрупи) з утворенням сполук СИНЬО-ФІОЛЕТОВОГО КОЛЬОРУ.

Новокаїн

анестезин